

Dhenkanal

Corona Virus is affecting everyone in the society. In this situation, we must protect everyone around. In order to stay safe, we must follow the Covid Rules. We should avoid crowd and close contact. We must clean and sanitize our hands frequently. We must use mask whenever outside. Medical help is being provided by the State to the patients. The economy is being worst affected by frequent Lockdown. Now the Govt. is deeply concerned about the livelihood of the people. We can fight together to defeat corona.

Angul

The great advantage of early rising is that one can start one's work long before others. Early in the morning, the mind is fresh and no sounds or noises disturb our attention. The work done at that time is generally well done. Also, one finds time to take some exercise in the fresh morning air. Exercise supplies him with a good deal of energy that enables him to work hard until the evening. By beginning so early, lie knows that he has plenty of time do to his work thoroughly. He does not have to hurry over any part of his work. He gets to sleep long before midnight. At that time, sleep is most refreshing. After a night's sound rest, he rises early next morning in good health ready for the labour of a new day. Hence, it is said, "early to bed and early to rise, makes a man healthy, wealthy and wise".

Balasore

India is an agricultural country. Agriculture is not a strong source of income for us, so many Indians depended upon the cottage industry in past as the secondary source of income. In the ancient days, cottage industries played an important role in the economy of our country. Many

କରୋନା ଭାଇରସ୍ ଏବେ ସମାଜରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି। ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମକୁ ଆଖପାଖରେ ଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ। ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ କୋଭିଡ୍ ନିୟମ ପାଳନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ଆମେ ଭିଡ଼ ଏବଂ ନିକଟ ସମ୍ପର୍କରୁ ଦୂରେଇ ରହିବା ଉଚିତ। ଆମକୁ ବାରମ୍ବାର ହାତକୁ ସଫା ଓ ସଫା ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ଆମକୁ ବାହାରେ ମାସ୍କ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ରୋଗୀଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି। ବାରମ୍ବାର ଲକ୍ଷ୍ମଣନ୍ ଯୋଗୁ ଅର୍ଥନୀତି ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଛି। ଏବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତା ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନ ଜୀବିକାକୁ ନେଇ ଗଭୀର ଭାବେ ଚିନ୍ତିତ। କରୋନାକୁ ପରାସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ମିଳିତ ଭାବେ ଲଢ଼େଇ କରିପାରିବା।

ଶୀଘ୍ର ଉଠିବାର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଲାଭ ଏହା ଯେ ଜଣେ ନିଜର କାମକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବହୁତ ଆଗରୁ ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବ। ସକାଳୁ ଉଠିବା ମାତ୍ରେ ମନ ସତେଜ ହୋଇଯାଇଥାଏ ଏବଂ କୌଣସି ଶବ୍ଦ କିମ୍ବା ଶବ୍ଦ ଆମ ଧ୍ୟାନକୁ ବ୍ୟାହତ କରନଥାଏ। ସେହି ସମୟରେ କରାଯାଇଥିବା କାମ ସାଧାରଣତଃ ଭଲ ଭାବରେ ହୋଇଥାଏ। ଏହାଛଡ଼ା ସକାଳର ତାଜା ପବନରେ କିଛି ବ୍ୟାୟାମ କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ବାହାର କରିଥାଏ। ବ୍ୟାୟାମ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଚୁର ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇଥାଏ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କବାକୁ ସମର୍ଥ କରିଥାଏ। ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ କରି, ମିଛ ଜାଣେ ଯେ ସେ ନିଜ କାମକୁ ଭଲ ଭାବରେ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଚୁର ସମୟ ଅଛି। ତାଙ୍କୁ କୌଣସି କାମରେ ତରବରିଆ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ। ସେ ମଧ୍ୟାହ୍ନର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଶୋଇଯାଆନ୍ତି। ସେହି ସମୟରେ ନିଦ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସତେଜ ହୋଇଥାଏ। ଗୋଟିଏ ରାତିର ଶବ୍ଦ ବିଶ୍ରାମ ପରେ, ସେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଦିନର ଶ୍ରମ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭଲ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରେ ପରଦିନ ସକାଳୁ ଉଠିବ। ତେଣୁ କୁହାଯାଏ, "ଶୁରୁରେ ଶୋଇବା ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ଉଠିବା ଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ସୁସ୍ଥ, ଧନୀ ଏବଂ ଜ୍ଞାନୀ ହୋଇଥାଏ।

ଭାରତ ଏକ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ଦେଶ। କୃଷି ଆମ ପାଇଁ ଆୟର ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ମାଧ୍ୟମ ନୁହେଁ, ତେଣୁ ଅତୀତରେ ଅନେକ ଭାରତୀୟ ଆୟର ମାଧ୍ୟମ ଭାବେ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲେ। ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ଆମ ଦେଶର ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା। ଏହି କୁଟୀର ଶିଳ୍ପରେ ଅନେକ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ। ସେତେବେଳେ ଗରିବୀ ନଥିଲା। କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ

income. In the ancient days, cottage industries played an important role in the economy of our country. Many people got employment in these cottage industries. There was no poverty, at that time. But later on, the cottage industries collapsed, and poverty was born. Cottage industries have a lot of merits. In India, most of the farmers complete their farming in less than six months. They spend the next six months in an idle manner. They can employ themselves and have additional income through cottage industries. Secondly, in many families, women labour is not utilised at all. In cottage industries, women can work and can be self-dependent. Further, there is no conflict between the labour and the owner. So, there is no possibility of unrest. There is no corruption and no exploitation of the poor by the rich. The work is pleasant and riskless. M.K. Gandhi, the father of our nation, supported the cottage industries in our country and inspired the Indians to utilise manual labour.

Boudh

Shri Lal Bahadur Shastri was the second Prime Minister of India. He was one of the makers of India. He was a great patriot. In 1904 he was born in Mughal Sarai. He belonged to a Kayasth family, and his father was a teacher. When Lal Bahadur was only one and a half years old lost his father. So, he was brought up and educated by his maternal grandfather. In his boyhood Lal Bahadur was drawn towards the national struggle for freedom. He was a born patriot and love for the country was in his blood. In the first non-cooperation movement he took active part and in 1920 he was imprisoned. Next year he came out of jail. Lal Bahadur was the elected general secretary of the U.P. provincial committee in 1935 and in 1937 fought election for the U.P. Assembly. From 1946 to 1951, Lal Bahadur Shastri worked as Home Minister of U.P. In 1951 he was elected as the General Secretary of the All-India Congress Committee. In 1952 he was elected to Rajya Sabha and in 1964 he became the second Prime Minister of India.

Ganjam

We know the story of the thirsty crow and the pitcher. The Crow felt very thirsty. It felt the necessity of drinking

ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା। ଏହି କୁଟୀର ଶିଳ୍ପରେ ଅନେକ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ। ସେତେବେଳେ ଗରିବୀ ନଥିଲା। କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଭୁଣ୍ଡୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଜନ୍ମ ନେଲା। କୁଟୀର ଶିଳ୍ପର ଅନେକ ଗୁଣ ରହିଛି। ଭାରତରେ ଅଧିକାଂଶ ଚାଷୀ ଛଅ ମାସରୁ କମ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିଥାଆନ୍ତି। ସେମାନେ ଆଗାମୀ ଛଅ ମାସ ଅକଳରେ ଅତିବାହିତ କରନ୍ତି। ସେମାନେ ନିଜକୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇପାରିବେ ଏବଂ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଅତିରିକ୍ତ ଆୟ କରିପାରିବେ। ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ଅନେକ ପରିବାରରେ ମହିଳା ଶ୍ରମର ଆଦୌ ବିନିୟୋଗ ହେଉନାହିଁ। କୁଟୀର ଶିଳ୍ପରେ ମହିଳାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସ୍ୱାବଳମ୍ବୀ ହୋଇପାରିବେ। ଏହାଛଡ଼ା ଶ୍ରମିକ ଓ ମାଲିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ନାହିଁ। ତେଣୁ ସେଠାରେ ଅଶାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ। ଧନୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗରିବଙ୍କ ଶୋଷଣ ଓ ଦୁର୍ନୀତି ହେଉନାହିଁ। କାର୍ଯ୍ୟ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ଓ ବିପଦମୁକ୍ତ ହେବ। ଆମ ଜାତିର ପିତା ଏମ. କେ. ଗାନ୍ଧୀ ଆମ ଦେଶରେ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତଚାଳିତ ଶ୍ରମର ଉପଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ କରିଥିଲେ।

ଶ୍ରୀ ଲାଲବାହାଦୁର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଭାରତର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ। ସେ ଭାରତର ଅନ୍ୟତମ ନିର୍ମାତା ଥିଲେ। ସେ ଜଣେ ମହାନ ଦେଶଭକ୍ତ ଥିଲେ। 1904 ମସିହାରେ ସେ ମୋଗଲ ସରକାରରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ସେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିବାରର ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିତା ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ଥିଲେ। ଯେତେବେଳେ ଲାଲବାହାଦୁରଙ୍କୁ ମାତ୍ର ଦେଢ଼ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା ସେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ ହରାଇଥିଲେ। ତେଣୁ ସେ ତାଙ୍କ ଜେଜେମା'ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଳନପାଳନ ଓ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିଥିଲେ। ଲାଲ ବାହାଦୁର ବାଲ୍ୟକାଳରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଙ୍ଗ୍ରାମ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ। ସେ ଜଣେ ଜନ୍ମଗତ ଦେଶଭକ୍ତ ଥିଲେ ଏବଂ ଦେଶ ପାଇଁ ଭଲପାଇବା ତାଙ୍କ ରକ୍ତରେ ଥିଲା। ପ୍ରଥମ ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ 1920 ମସିହାରେ ସେ କାରାବରଣ କରିଥିଲେ। ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ସେ ଜେଲରୁ ବାହାରକୁ ଆସିଥିଲା। ଲାଲବାହାଦୁର 1935 ମସିହାରେ ଉ.ପ୍ର. ପ୍ରାଦେଶିକ କମିଟିର ନିର୍ବାଚିତ ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ ଏବଂ 1937 ମସିହାରେ ଉ.ପ୍ର. ବିଧାନସଭା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଲଢ଼ିଥିଲେ। 1946ରୁ 1951 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଲବାହାଦୁର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ମୁସିର ଗୃହମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ। 1951ରେ ସେ ସର୍ବଭାରତୀୟ କଙ୍ଗ୍ରେସ କମିଟିର ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକ ଭାବେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ। 1952ରେ ସେ ରାଜ୍ୟସଭାକୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ 1964ରେ ସେ ଭାରତର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ।

ତୃଷ୍ଣାତୁର କାଉ ଓ ଘଡ଼ିର କାହାଣୀ ଆମେ ଜାଣିଛୁ।
କାଉକୁ ଭାରି ତୃଷ୍ଣା ଲାଗିଲା।

We know the story of the thirsty crow and the pitcher. The Crow felt very thirsty. It felt the necessity of drinking water. It thought how it could drink. At last, it found out a way. The feeling of want is at the roof of discoveries and inventions, In this world. Man feels the necessity of a thing. It urges him to work to remove his want. Primitive men felt the want of shelter, food, clothes, communication and protection from wild animals. Their wants urged them to work, they learnt agricultures and produced food. Their knowledge increased. They felt not only physical wants but also intellectual wants. Now tools, Instruments and machines have been Invented to satisfy their wants. If men had not this feeling of wants, civilization could not be progressed,

ତୃଷ୍ଣାତୁର କାଉ ଓ ଘଡ଼ିର କାହାଣୀ ଆମେ ଜାଣିଛୁ। କାଉକୁ ଭାରି ତୃଷ୍ଣା ଲାଗିଲା। ଦ୍ଵିତୀୟରେ ପାନୀୟ ଜଳର ଆବଶ୍ୟକତା ହ୍ରାସ ପାଇଲା। ଭାବିଲା କେମିତି ପିଇବ। ଶେଷରେ ଏହା ଏକ ଉପାୟ ବାହାର କରିଥିଲା। ଅଭାବ ଅନୁଭବ ହେଉଛି | ଆବିଷ୍କାର ଏବଂ ଉତ୍ତରାବନର ଛାତ, ଏହି ଦୁନିଆରେ

ମଣିଷ ଗୋଟିଏ ଜିନିଷର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଅନୁଭବ କରେ। ଏଥିରେ ତାଙ୍କ ଅଭାବ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ କାମ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି। ଆଦିମ ପୁରୁଷମାନେ ଆଶ୍ରୟ, ଖାଦ୍ୟ, ବସ୍ତ୍ର, ଯୋଗାଯୋଗ ଓ ବନ୍ୟଜନ୍ତୁଙ୍କ ଠାରୁ ସୁରକ୍ଷାର ଅଭାବ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ। ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ସେମାନଙ୍କୁ କାମ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କଲା, ସେମାନେ କୃଷି ଶିଖିଲେ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କଲେ। ସେମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା। ସେମାନେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ଯେ କେବଳ ଶାରୀରିକ ଇଚ୍ଛା ନୁହେଁ, ବୌଦ୍ଧିକ ଇଚ୍ଛା ମଧ୍ୟ। ଏବେ ସେମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଉପକରଣ, ଉପକରଣ ଏବଂ ମେସିନ୍ର ଉତ୍ତରାବନ କରାଯାଇଛି। ଯଦି ମଣିଷର ଏହି ଇଚ୍ଛା ନ ଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ସଭ୍ୟତା ଆଗକୁ ବଢ଼ି ପାରି ନ ଥାଆନ୍ତା।

Jagatsinghpur

Language is completely expressed in speech. Therefore, the best way to learn a language is to speak it. It is like a skill which can be perfected with use and practice. When child learns his mother tongue, he first learns to speak it. Reading and writing come much later. But in order to develop comet speech habits, a proper environment is necessary. One cannot achieve proficiency in speaking a language if there is no opportunity to interact with people using the same language. Oral practice is the quickest way to learr1 a language.

କଥାରେ ଭାଷା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ। ତେଣୁ ଭାଷା ଶିଖିବାର ସବୁଠାରୁ ଭଲ ମାଧ୍ୟମ ହେଉଛି ଭାଷା ଶିଖିବା। ଏହା ଏକ କୌଶଳ ଭଳି ଯାହା ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିବ। ଯେତେବେଳେ ପିଲା ନିଜ ମାତୃଭାଷା ଶିଖୁଥାଏ, ସେତେବେଳେ ସେ ପ୍ରଥମେ ତା'ର ଭାଷା ଶିଖୁଥାଏ। ଲେଖିବା ଓ ପଢ଼ିବା ବହୁତ ପରେ ଆସିଥାଏ। କିନ୍ତୁ ଧୂମକେତୁ କଥା କହିବାର ଅଭ୍ୟାସ ବିକଶିତ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିବେଶର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ସମାନ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସହ ଭାବ ବିନିମୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ନ ମିଳିଲେ ଜଣେ ଭାଷା କହିବାରେ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିପାରିବ ନାହିଁ। ଏକ ଭାଷାକୁ learr1ରେ ପଢ଼ିଆଇବା ପାଇଁ ମୌଖିକ ଅଭ୍ୟାସ ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ଦ୍ରୁତ ଉପାୟ।

Jajpur

One spring morning, sidharth finished his lessons and was playing in the palace garden. A flock of swans were gliding through the blue sky above. Suddenly there was a piercing shriek and Siddhartha looked up to see one of the swans drop to the ground, bleeding. The Prince rushed to the spot where the bird fell. He saw that an arrow had pierced one of its wings and the bird was writhing in pain. Without hesitation Siddhartha pulled out the arrow from the wing.

ବସନ୍ତର ଗୋଟିଏ ସକାଳେ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ପାଠ ଶେଷ କରି ରାଜପ୍ରାସାଦ ଉଦ୍ୟାନରେ ଖେଳୁଥିଲେ। ଉପର ନୀଳ ଆକାଶରେ ହଠାତ୍ ସମାନଙ୍କର ଏକ ଝୁଞ୍ଚିତ ଚଳପ୍ରଚଳ କରୁଥିଲା। ହଠାତ୍ ଏକ ଭେଦକ ଚିତ୍କାର ହେଲା ଏବଂ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଉପରକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ ହଂସ ରକ୍ତାକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଛି। ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ପକ୍ଷୀଟି ପଡ଼ିଥିଲା ପ୍ରିନ୍ସ ସେଠାକୁ ଦୌଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ।

Jharsuguda

Self-confidence is something that cannot be taught. It is up to the individual to decide how much believe they possess inside themselves. I am at the point where I realize that I must first believe in myself before others will believe in me. Nobody teaches us to be happy or sad. They are natural feeling that come along as we develop mentally, physically, emotionally and psychologically. When you get to the point where you allow others to dictate how you feel about life, you have to stop and take an internal survey: Ask yourself if your lack of self-Confidence is holding you back from being the best that you can possibly be. Most often these feelings come from people allowing the negative of other people and to overcome them you have to be willing to take control of your life and whatever is holding you back. So often, we as people look for validation from society before, we validate ourselves. it is time for us to take a stand and be in control of our own destiny.

Kandhmal (Phulbani)

India is a land of many religions. Hindus, Muslims, Christians, Sikhs, Buddhists & Jains, all live in this land. To bring togetherness amongst various religions, we have adopted a secular democracy. All these various religions have their own religions festivals. We have a number of national festivals like the Republic Day & Independence Day. Some of the important festivals are Divyali, Christmas, Eid, Guru Nanak Birthday, Buddha Purnima and Mahavir Jayanti. The color festival called "Holi" is the best amongst all festivals. All our festivals bear a moral and the stories drawn from mythology support the same. People enjoy these festivals according to their mite.

ସେ ଦେଖିଲେ ଏକ ତୀର ତା'ର ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷକୁ ବିକ୍ଷ କରିଦେଇଛି ଏବଂ ପକ୍ଷୀଟି ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ହେଉଛି।
ବିନା ଦ୍ଵିଧାରେ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ତୀରଟିକୁ ଡାହାଣ ପଟୁ ବାହାର କରିଦେଲେ।

ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସ ଏମିତି ଏକ ଜିନିଷ ଯାହା ଶିଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ନିଜ ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କର କେତେ ବିଶ୍ଵାସ ରହିଛି ତାହା ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ। ମୁଁ ସେହି ବିନ୍ଦୁରେ ଅଛି ଯେଉଁଠାରେ ମୁଁ ଅନୁଭବ କରୁଛି ଯେ ଅନ୍ୟମାନେ ମୋ ଉପରେ ବିଶ୍ଵାସ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୋତେ ପ୍ରଥମେ ନିଜ ଉପରେ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ। କେହି ଆମକୁ ଖୁସି କିମ୍ବା ଦୁଃଖରେ ରହିବାକୁ ଶିଖାନ୍ତି ନାହିଁ। ସେଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଵାଭାବିକ ଅନୁଭୂତି ଯାହା ମାନସିକ, ଶାରୀରିକ, ଆବେଗିକ ଏବଂ ମାନସିକ ରୂପରେ ବିକଶିତ ହେବ। ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆସୋ। ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଅ ଯେଉଁଠାରେ ତୁମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜୀବନ ବିଷୟରେ କିପରି ଅନୁଭବ କରୁଛ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଅ, ସେତେବେଳେ ତୁମେ ଅଟକି ଏକ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ହେବ: ନିଜକୁ ପଚାର ଯେ ତୁମର ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସର ଅଭାବ ତୁମକୁ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ହେବାଠାରୁ ଦୂରେଇ ରଖୁଛି କି ଯାହା ତୁମେ ହୋଇପାରେ। ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଏହି ଭାବନାଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ନକାରାତ୍ମକତାକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କଠାରୁ ଆସିଥାଏ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ତୁମକୁ ତୁମ ଜୀବନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଯାହା ତୁମକୁ ପଛକୁ ଠେଲି ଦେଉଛି। ତେଣୁ ଅନେକ ସମୟରେ, ଆମେ ଲୋକମାନେ ପୂର୍ବରୁ ସମାଜରୁ ବୈଧତା ଖୋଜିଥାଉ, ଆମେ ନିଜକୁ ବୈଧତା ଦେଉ। ଏବେ ସମୟ ଆସିଛି ଆମେ ନିଜ ଭାଗ୍ୟକୁ ନିଜ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖିବାର।

ଭାରତ ଅନେକ ଧର୍ମର ଦେଶ। ହିନ୍ଦୁ, ମୁସଲମାନ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ, ଶିଖ୍, ବୌଦ୍ଧ ଓ ଜୈନ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ସମସ୍ତେ ଏହି ଭୂମିରେ ବାସ କରନ୍ତି। ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଏକତା ଆଣିବା ପାଇଁ ଆମେ ଏକ ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ ଗଣତନ୍ତ୍ରକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ। ଏହି ସବୁ ଧର୍ମର ନିଜସ୍ଵ ପର୍ବପର୍ବାଣି ରହିଛି। ଆମ ଦେଶରେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ଏବଂ ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିବସ ଭଳି ଅନେକ ଜାତୀୟ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ରହିଛି। ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଦିବ୍ୟଲି, ଖ୍ରୀଷ୍ଟମାସ, ଇଦ୍, ଗୁରୁ ନାନକ ଜନ୍ମଦିନ, ବୁଦ୍ଧ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଏବଂ ମହାବୀର ଜନ୍ମଦିନ ପ୍ରମୁଖ। "ହୋଲି" ନାମକ ରଙ୍ଗ ଉତ୍ସବ ସମସ୍ତ ଉତ୍ସବ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ।

ଆମର ସମସ୍ତ ପର୍ବପର୍ବାଣୀରେ ନୈତିକତା ରହିଛି ଏବଂ ପୌରାଣିକ କାହାଣୀ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛି। ଲୋକମାନେ ଏହି ପର୍ବକୁ ନିଜ

Students come to school for education. Education helps man to become an ideal person. Students used to get education at the teacher's house in the past. There was more influence of the teacher on students. At present that influence is no more seen. An ideal student should be disciplined and studious. He should show enough interest in the study of

69 books. The books teach us about the ideals of life. Books on different subjects are sold in the book fair. Every student should make good use of a book fair. The news of our country and foreign countries is published in the newspaper. Advertisements for different jobs are published in it. Stories and poems for children are also published in it. It is necessary to read newspaper to improve general knowledge. The students should take interest in reading newspaper.

Mayurbhanj

At the age of 14, Bismillah Khan accompanied his uncle to the Allahbad Music Conference. At the end of his recital, Ustad Fiyaz Khan patted the young boy's back and said "Work hard and you shall make it". With the opening of All India Radio in Lucknow in 1938 came Bismillah's big break. He soon became an often heard Shehnai player on radio. When India gained Independence on 15th August 1947,

Bismillah Khan became the first Indian to greet the Nation with his Shehnai. He poured his heart out in Raag Khali from the Red Fort to an audience which included Pandit Jawaharlal Neheru, who later gave his famous "Tryst with Destiny" speech. Bismillah Khan has given many memorable performances both in India and abroad.

ନିଜ ମାଲଟ ଅନୁସାରେ ଉପଭୋଗ କରିଥାନ୍ତି।

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ସ୍କୁଲକୁ ଆସୁଛନ୍ତି। ଶିକ୍ଷା ମଣିଷକୁ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ମଣିଷରେ ପରିଣତ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ।

ପୂର୍ବରୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଘରେ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ।

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଉପରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଅଧିକ ଥିଲା।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ପ୍ରଭାବ ଆଉ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ।

ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଛାତ୍ର ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଓ ଅଧ୍ୟୟନରତ ହେବା ଉଚିତ।

୧୯୩୮ ପୁସ୍ତକର ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ସେ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାନ୍ତୁ।

ପୁସ୍ତକରେ ଜୀବନର ଆଦର୍ଶ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ।

ପୁସ୍ତକ ମେଳାରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଉପରେ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରି ହେଉଛି।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ପୁସ୍ତକ ମେଳାର ସଦୁପଯୋଗ କରିବା ଉଚିତ।

ଖବରକାଗଜରେ ଆମ ଦେଶ ଓ ବିଦେଶର ଖବର ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ।

ଏଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ଚାକିରି ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ।

ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଗଳ୍ପ ଓ କବିତା ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ।

ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନରେ ଉନ୍ନତ ଆଣିବା ପାଇଁ ଖବରକାଗଜ ପଢ଼ିବା ଆବଶ୍ୟକ।

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଖବରକାଗଜ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଉଚିତ।

14 ବର୍ଷ ବୟସରେ ବିସ୍ମିଲ୍ଲା ଖାନ୍ ତାଙ୍କ ମାମୁଁଙ୍କ ସହ 'ଆଲାବାଦ୍ ମ୍ୟୁଜିକ୍ କନୁରେନ୍ସ'କୁ ଯାଇଥିଲେ।

ତାଙ୍କ ଆବୃତ୍ତି ଶେଷରେ ଉଷାଦ୍ ଫିୟାଜ୍ ଖାଁ ମୁବକଙ୍କ ପିଠି ଆପୁଡ଼ାଇ କହିଲେ "କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କର, ତୁମେ ତିଆରି କରିବ"।

1938ରେ ଲକ୍ନୋରେ ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ରେଡିଓ ଖୋଲିବା ସହିତ ବିସ୍ମିଲ୍ଲାହଙ୍କ ବଡ଼ ବ୍ରେକ୍ ହୋଇଥିଲା।

ସେ ଶୀଘ୍ର ରେଡିଓରେ ପ୍ରାୟତଃ ଶୁଣୁଥିବା ଶେହନାଇ ବାଦକ ହୋଇଗଲେ।

15th ଅଗଷ୍ଟ 1947ରେ ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ କରିବା ପରେ ବିସ୍ମିଲ୍ଲା ଖାଁ ପ୍ରଥମ ଭାରତୀୟ ଭାବେ ଶହନାଇ ବଜାଇ ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇଥିଲେ।

ସେ ଲାଲକିଲ୍ଲାରୁ ରାଗ ଖଲିରେ ତାଙ୍କର ହୃଦୟକୁ ଶ୍ରେୀତାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଭର୍ତ୍ତି କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ପଣ୍ଡିତ ଜବାହରଲାଲ

ନେହେରୁ ଅତୁରୁଣ ଥିଲେ, ଯିଏ ପରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ "ଭାଗ୍ୟ ସହିତ ପରୀକ୍ଷା" ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ।

ବିଶ୍ୱିଳା ଖାନ୍ ଉଭୟ ଦେଶ ଓ ବିଦେଶରେ ଅନେକ ସ୍ମରଣୀୟ ଅଭିନୟ ଦେଇଛନ୍ତି।

Nuapada

There lived a small clan in the dense forest of Africa called Dungla. Here lived a hard working boy by name Tong. He used to go to the forest usually in order to collect various types of wood. His father used to make medicines at home. Even today he went to the forest to gather some wood. After collecting so much of wood he returned back quickly, because it was too dark.

Puri

I'll meet you at the corner or the street. There is a hook in the corner of the room. He spent the whole day sitting at the desk. Curtack is on the river Mahanadi. My office is on the first floor. Can you meet me at the station? lie was expected to arrive in the hotel by ICI p.m. I didn't see you at the part: last night. Fie decided to go in ear, but went on his bicycle_ I'm tired, in going to bed. Did you walk through the dense forest alone? I'm under the fan and the fan is above my head. Father distributed the fruit between the two sons. The watchman was shot dead when he was on duty. The policemen were told to shoot by sight. I did this by mistake

Rayagada

Happiness is a shy bird. Hunt it and it will fly away. It is better to set a trap for it and look the other way. We often find happiness when we are thinking of something else. Pleasure-seekers miss it. Money will not buy it. The rich are not always happy. But there are some things that make for happiness. First, good health. To be happy, obey the laws of health and keep well. Second, work. An idler is rarely a happy man. Workers are generally cheerful. Third, healthy amusements and hobbies for our leisure hours. Games, sports, music and books help to make us happy. Fourth, friendship and pleasant companion. But the true source of happiness lies within. The secret of happiness lies in kindness to others, humility, a clean mind, a clear conscience and an upright

ଆଦ୍ରୁକାର ଘଣ୍ଟି ଜଙ୍ଗଲରେ ତୁଙ୍ଗଳା ନାମକ ଏକ ଛୋଟିଆ ବଂଶ ରହୁଥିଲା।
ଏଠାରେ ଟଙ୍ଗ ନାମରେ ଜଣେ ପରିଶ୍ରମୀ ବାଳକ ରହୁଥିଲା।
ସେ ସାଧାରଣତଃ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଉଥିଲେ।
ତାଙ୍କ ବାପା ଘରେ ଔଷଧ ତିଆରି କରୁଥିଲେ।
ଆଜି ମଧ୍ୟ ସେ ଜଙ୍ଗଲକୁ କିଛି କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ।
ଏତେ ପରିମାଣର କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପରେ ସେ ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିଲେ, କାରଣ ସେତେବେଳକୁ ଅନ୍ଧାର ଥିଲା।

ମୁଁ ତୁମକୁ କୋଣଠେସା କିମ୍ବା ରାସ୍ତାରେ ଭେଟି ଦେବି। କୋଠରୀର କୋଣରେ ଏକ ହୁକ ରହିଛି। ଦିନସାରା ସେ ଡେସ୍କରେ ବସି ରହିଲେ। ମହାନଦୀ ଉପରେ ରହିଛି କର୍ଟକ୍। ପ୍ରଥମ ମହଲାରେ ମୋ ଅଫିସ୍। ଆପଣ ମୋତେ ସ୍ଟେସନରେ ଭେଟି ପାରିବେ କି? ଆଇ. ସି. ଆଇ. ପି. ସ୍ୱାରା ହୋଟେଲରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଲାଲ ଆଶା କରାଯାଇଥିଲା। ମୁଁ ତୁମକୁ ଭାଗ୍ୟରେ ଦେଖିଲି: ଗଡ଼କାଲି ରାତିରେ। ଫି' କାନରରେ ଯିବାକୁ ଛିର କଲା, କିନ୍ତୁ ତା'ର ସାଇକେଲରେ ଚାଲିଗଲା ମୁଁ ଥକି ଯାଇଛି, ଶୋଇବାକୁ ଯିବା ସମୟରେ। ଏକା ଏକା ଘଣ୍ଟି ଜଙ୍ଗଲ ଭିତର ଦେଇ ଚାଲିଗଲେ କି? ମୁଁ ଫ୍ୟାନ୍ ତଳେ ଅଛି ଏବଂ ଫ୍ୟାନ୍ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଅଛି। ବାପା ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଫଳ ବଣ୍ଟନ କଲେ। ତୁମ୍ଭଟିରେ ଥିବା ବେଳେ ଚୌକିଦାରଙ୍କୁ ଗୁଳି କରି ହତ୍ୟା କରାଯାଇଛି। ପୁଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଦେଖି ଗୁଳି ଚଳାଇବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା। ଭୁଲବଣ୍ଟଣ ମୁଁ ଏଭଳି କରିଛି।

ସୁଖ ଏକ ଲାଜୁଆ ପକ୍ଷୀ। ଖୋଜି ଖୋଜି ଏହା ଉଡ଼ି ଯିବ। ଏଥିପାଇଁ ଜାଲ ବିଛାଇ ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ଦେଖିବା ଭଲ। ଆମେ ଅନେକ ସମୟରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ଭାବିବା ସମୟରେ ଖୁସି ଖୋଜିଥାଉ। ଆମୋଦ-ପ୍ରମୋଦରେ ମତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏଥିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି। ଟଙ୍କା ପଇସାରେ କିଣିବେ ନାହିଁ। ଧନୀମାନେ ସବୁବେଳେ ଖୁସିରେ ରୁହନ୍ତି ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ଏମିତି କିଛି ଜିନିଷ ରହିଛି ଯାହା ଆପଣଙ୍କ ମନକୁ ଖୁସି ଦେଇଥାଏ। ପ୍ରଥମତଃ ଭଲ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ। ଖୁସି ହେବା ପାଇଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ନିୟମ ମାନନ୍ତୁ ଓ ଭଲରେ ରୁହନ୍ତୁ। ଦ୍ୱିତୀୟରେ କାମ। ଜଣେ ଅଲସ ବ୍ୟକ୍ତି କ୍ୱଚିତ ଜଣେ ସୁଖୀ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥାଏ। ଶ୍ରମିକମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଖୁସିରେ ରହିଥାନ୍ତି। ତୃତୀୟତଃ, ଆମ ଅବସର ସମୟ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦର ଆମୋଦପ୍ରମୋଦ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳା। ଖେଳ, ଖେଳ, ସଙ୍ଗୀତ ଓ ବହି

companion. But the true source of happiness lies within. The secret of happiness lies in kindness to others, humility, a clean mind, a clear conscience and an upright life.

ରହିଥାନ୍ତି। ତୃତୀୟତଃ, ଆମ ଅବସର ସମୟ ପାଇଁ ସୁସ୍ଥ ଆମୋଦପ୍ରମୋଦ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳା। ଖେଳ, ଖେଳ, ସଙ୍ଗୀତ ଓ ବହି ଆମକୁ ଖୁସି ଦେବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ। ଚତୁର୍ଥଃ ବନ୍ଧୁତା ଓ ସୁଖମୟ ଯାତ୍ରା। କିନ୍ତୁ ସୁଖର ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ସ ତା' ଭିତରେ ରହିଛି। ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା, ନମ୍ରତା, ସ୍ୱଚ୍ଛ ମନ, ନିର୍ମଳ ବିବେକ ଓ ସରଳ ଜୀବନରେ ହିଁ ସୁଖର ରହସ୍ୟ ନିହିତ।

Sambalpur

surroundings in which life exists on earth are called the environment, the environment contains air, water. sunlight. trees. animals' anti human beings. They arc the living and non-living creatures of the earth. The trees, human beings and animals arc living organisms. The sun. water and air are non-living organisms that are crucial for man's survival. Every creature is a natural resource for each other. For example. deer is a natural resource to be eaten by a lion. Life on the earth would not be able to exist in die absence of any one of these natural resources. However, the environment has components of-atmosphere and hydrosphere that influence the lire or living livings.

ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଯେଉଁ ଚାରିଆଡ଼େ ଜୀବଜଗତର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ରହିଛି ତାହାକୁ ପରିବେଶ କୁହାଯାଏ। ପରିବେଶରେ ବାୟୁ, ଜଳ ରହିଛି। ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ। ଗଛ। ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ମଣିଷ ବିରୋଧୀ କାର୍ଯ୍ୟ। ସେମାନେ ପୃଥିବୀର ଜୀବତ୍ତ ଓ ନିର୍ଜୀବ ଜୀବମାନଙ୍କୁ ଚାପି ଦିଅନ୍ତି। ଗଛ, ମଣିଷ ଓ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ଜୀବନକୁ ନେଇ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ପ୍ରାଣୀବାଚୀ। ସୂର୍ଯ୍ୟ। ଜଳ ଓ ବାୟୁ ଏକ ନିର୍ଜୀବ ଜୀବ ଯାହା ମଣିଷର ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ନିହାତି ଜରୁରୀ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବ ପରସ୍ପର ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ। ସିଂହକୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ହରିଣ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ। ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଏକର ଅଭାବରେ ପୃଥିବୀରେ ଜୀବନର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ରହିବ ନାହିଁ। ତଥାପି, ପରିବେଶରେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ଏବଂ ଜଳମଣ୍ଡଳର ଉପାଦାନ ରହିଛି ଯାହା ଲିରେ ବା ଜୀବିତ ଜୀବମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ।